

KARTA KURSU – kierunek stosunki międzynarodowe – studia 2 stopnia

NAZWA	Teoria stosunków międzynarodowych
NAZWA W J. ANG.	<i>Theory of international relations</i>

KOD		PUNKTACJA ECTS	5

KOORDYNATOR	Prof. dr hab. Katarzyna Sobolewska-Myślik	ZESPÓŁ DYDAKTYCZNY Prof. dr hab. Katarzyna Sobolewska-Myślik Dr Grzegorz Nycz

OPIS KURSU (Cele kształcenia)

Poznanie podstawowych stanowisk teoretycznych, odnoszących się do stosunków międzynarodowych
Przyswojenie terminologii teoretycznej pozwalającej na prawidłowe określenie specyfiki przedmiotowej stosunków międzynarodowych
Wykształcenie umiejętności analizy zjawisk i relacji międzynarodowych w oparciu o zróżnicowane perspektywy teoretyczne
Doskonalenie umiejętności samokształcenia oraz samodzielnej prezentacji w oparciu o zebrany i wyselekcjonowany materiał

Cele ćwiczeń:

Zapoznanie się studentów z fragmentami tekstów twórców współczesnej teorii stosunków międzynarodowych (H. Morgenthaua, K. Waltza, I. Wallersteina, I. Kanta oraz recepcji tych teorii w podręcznikach akademickich).

WARUNKI WSTĘPNE

WIEDZA	Ma podstawową wiedzę z zakresu geografii politycznej Zna podstawową terminologię z zakresu nauki o państwie Zna podstawowe procesy historyczne i polityczne rzutujące na współczesny kształt stosunków międzynarodowych
UMIEJĘTNOŚCI	Potrafi wymienić podstawowe procesy polityczne i społeczne, które leżą u podstaw ukształtowania się współczesnego ładu międzynarodowego Potrafi określić podstawowe cechy i atrybuty współczesnego państwa Umie samodzielnie poszukiwać materiałów poszerzających wiedzę
KURSY	Geografia polityczna Historia stosunków międzynarodowych Nauka o państwie i prawie

EFEKTY KSZTAŁCENIA

WIEDZA	Efekt kształcenia dla kursu	Efekt kształcenia dla kierunku
	• w1 Zna podstawowe paradygmaty i stanowiska teoretyczne w zakresie teorii stosunków międzynarodowych • w2 zna najważniejszych	K_W01

w3												X	
u1								X	X				
u2								X	X				
u3								X	X				
k1								X					
k2								X					
k3								X					

Studia niestacjonarne

FORMY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

	E-learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
w1												X	
w2												X	
w3												X	
u1								X	X				
u2								X	X				
u3								X	X				
k1								X					
k2								X					
k3								X					

Studia stacjonarne

Kryteria Oceny	Na ocenę z ćwiczeń składają się: wynik kolokwium zaliczeniowego aktywny udział w ćwiczeniach, obejmujący samodzielne studiowanie i analizowanie wybranych zagadnień oraz odpowiedzi ustne podczas ćwiczeń (udział w dyskusji) Ogólna ocena z kursu: Egzamin pisemny sprawdzający wiedzę studenta.

UWAGI	W przypadku absolwentów studiów licencjackich lub studentów innych, pokrewnych kierunków studiów możliwość przepisania zaliczenia z analogicznego kursu warunkowana jest ekwiwalentną liczbą godzin, ekwiwalentną liczbą punktów ECTS oraz tożsamymi lub zbliżonymi efektami kształcenia

Studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę z ćwiczeń składają się: rezultaty indywidualnej lektury zadanego materiału przez studentów, wynik kolokwium zaliczeniowego, aktywny udział w ćwiczeniach, obejmujący samodzielne studiowanie i analizowanie wybranych zagadnień oraz odpowiedzi ustne podczas ćwiczeń (udział w dyskusji i omawianiu fragmentów tekstów) Ogólna ocena z kursu: Egzamin pisemny sprawdzający wiedzę studenta.
Uwagi	W przypadku absolwentów studiów licencjackich lub studentów innych, pokrewnych kierunków studiów możliwość przepisania zaliczenia z analogicznego kursu warunkowana jest ekwiwalentną liczbą godzin, ekwiwalentną liczbą punktów ECTS oraz

tożsamymi lub zbliżonymi efektami kształcenia

Studia stacjonarne

TREŚCI MERYTORYCZNE (zagadnienia)

Wykład:

- Dominujące nurty badawcze w stosunkach międzynarodowych: nurt klasyczny (idealizm i realizm), nurt modernistyczny (tradycjonalizm, behawioryzm), neorealizm, neoliberalizm, globalizm.
- Systemy równowagi sił w stosunkach międzynarodowych: zasada równowagi sił - pojęcie i klasyfikacja. Miejsce i rola mocarstw we współczesnych stosunkach międzynarodowych w perspektywie teoretycznej.
- Państwo jako aktor stosunków międzynarodowych: współczesne stosunki międzynarodowe a problem suwerenności, państwo o procesy integracyjne.
- Polityka zagraniczna państwa: pojęcie polityki zagranicznej, wyznaczniki i cele polityki zagranicznej, środki i metody polityki zagranicznej państwa.
- Niekonwencjonalne metody regulacji w stosunkach międzynarodowych: współczesne instrumenty ingerencji w sprawy wewnętrzne państw, rola opinii publicznej we współczesnych stosunkach międzynarodowych.
- Nie państwowi uczestnicy stosunków międzynarodowych.

Ćwiczenia

- Zasady realizmu politycznego w ujęciu Hansa Morgenthaua
- Analiza problemu współzależności w teorii stosunków międzynarodowych według spojrzenia Kennetha Waltza (realizm strukturalny)
- Nurty liberalizmu w nauce stosunkach międzynarodowych (według uporządkowani Roberta Jacksona i Georga Sørensen)
- Behawioralizm w naukach politycznych - definicja pojęcia (według Davida Sandersa w zbiorze Davida Marsha i Gerry Stokera)
- Podstawy teorii systemu światowego i jego kryzysu po roku 1968 w ujęciu Immanuela Wallersteina (na podstawie książki „Analiza systemów-światów. Wprowadzenie”)
- Omówienie podstaw teorii demokratycznego pokoju na podstawie definitywnych artykuły do wiecznego pokoju według Immanuela Kanta („Do wiecznego pokoju” w zbiorze „Rozprawy z filozofii historii”)

Studia niestacjonarne:

TREŚCI MERYTORYCZNE (zagadnienia)

Wykład:

- Dominujące nurty badawcze w stosunkach międzynarodowych: nurt klasyczny (idealizm i realizm), nurt modernistyczny (tradycjonalizm, behawioryzm),

neorealizm, neoliberalizm, globalizm.

- Państwo jako aktor stosunków międzynarodowych: współczesne stosunki międzynarodowe a problem suwerenności, państwo a procesy integracyjne, polityka zagraniczna.
- Nie państwowi uczestnicy stosunków międzynarodowych.

Ćwiczenia

- Wprowadzenie (zachęcenie studentów) do udziału w dyskusji akademickiej na temat głównych nurtów współczesnej teorii stosunków międzynarodowych na podstawie fragmentów podręczników: porównanie założeń neorealizmu, neoliberalizmu, konstruktywizmu, ujęć neomarksistowskich – teorii systemu światowego, a także niekonwencjonalnych (nietradycjonalistycznych) prób adaptowania idei polityki światowej do rygorów szkół teoretycznych i ideologicznych, np. poprzez problematykę zrównoważonego rozwoju i wyzwań ekologicznych, w tym zmian klimatycznych
- Zasady realizmu politycznego w ujęciu Hansa Morgenthaua
- Analiza problemu współzależności w teorii stosunków międzynarodowych według spojrzenia Kennetha Waltza (realizm strukturalny)
- Nurty liberalizmu w nauce stosunkach międzynarodowych (według uporządkowani Roberta Jacksona i Georga Sørensen)
- Behawioralizm w naukach politycznych - definicja pojęcia (według Davida Sandersa w zbiorze Davida Marsha i Gerry Stokera)
- Podstawy teorii systemu światowego i jego kryzysu po roku 1968 w ujęciu Immanuela Wallersteina (na podstawie książki „Analiza systemów-światów. Wprowadzenie”)
- Omówienie podstaw teorii demokratycznego pokoju na podstawie definitywnych artykuły do wiecznego pokoju według Immanuela Kanta („Do wiecznego pokoju” w zbiorze „Rozprawy z filozofii historii”)

WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ

1. Czaputowicz J., Teorie stosunków międzynarodowych. Krytyka i systematyzacja, PWN, Warszawa 2007
2. Łoś -Nowak T, Stosunki międzynarodowe. Teorie-systemy-uczestnicy, Wrocław 2000

WYKAZ LITERATURY UZUPEŁNIAJĄCEJ

1. Cziomer E., Zyblikiewicz L., Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych, Warszawa 2001
2. Pietraś M., Marzęda K, (red.), Późnowestfalski ład międzynarodowy, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008
3. Haliżak E., Kuźniar R. Stosunki międzynarodowe. Geneza, struktura, dynamika, Warszawa 2001
4. Kondrakiewicz D. Systemy równowagi sił w stosunkach międzynarodowych, Lublin 1999
5. Zięba R. (red.), Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004
6. Bieleń S., Polityka w stosunkach międzynarodowych, Wyd. ASPRA-JR, Warszawa 2010
7. Państwo w Unii Europejskiej, J. Ruszkowski, R. Podgórzeńska (red.), Szczecin 2017
8. Państwo w czasach zmiany, M. Pietraś, I. Hofman, S. Michałowski (red.), Lublin 2018

Fragmety z literatury omawiane podczas ćwiczeń:

9. Morgenthau Hans, *Polityka między narodami. Walka o potęgę i pokój*, przejrzał i uzupełnił Kenneth W. Thompson, przekład R. Włoch, Difin, Warszawa 2010.
10. Waltz Kenneth N., *Struktura teorii stosunków międzynarodowych*, przełożyła Renata Włoch, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2010.
11. Jackson Robert, Sørensen Georg, *Wprowadzenie do teorii stosunków międzynarodowych. Teorie i kierunki badawcze*, tłumaczenie Aleksandra Czwojdrak, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2006.
12. Marsh David, Stoker Gerry, red., *Teorie i metody w naukach politycznych*, tłum. J. Tegnerowicz, Wyd. UJ, Kraków 2006.
13. Wallerstein Immanuel, *Analiza systemów-światów. Wprowadzenie*, tłum. K. Gawlicz i M. Starnawski, Wydawnictwo Dialog, Warszawa 2007.
14. Kant Immanuel, *Do wiecznego pokoju*, tłum. Mirosław Żelazny, rozdział II (Definitywne artykuły), w: *Rozprawy z filozofii historii*, przekład i opracowanie M. Żelazny z zespołem, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2005, s. 170-181.

Studia stacjonarne

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi:

Wykład 30

Ćwiczenia 15

Konsultacje związane z poszukiwaniem materiałów do prezentacji 5

Samodzielna praca studenta:

Przygotowanie do ćwiczeń- lektura zadanych tekstów 25

Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego 20

Lektura tekstów zadanych przez wykładowcę konieczna dla pełnego zrozumienia treści wykładu 10

Przygotowanie do egzaminu 20

Razem 5x 25= 125

Studia niestacjonarne

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi:

Wykład 15

Ćwiczenia 20

Konsultacje związane z poszukiwaniem materiałów do prezentacji 5

Samodzielna praca studenta:

Przygotowanie do ćwiczeń- lektura zadanych tekstów 35

Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego 20

Lektura tekstów zadanych przez wykładowcę konieczna dla pełnego zrozumienia treści wykładu 10

Przygotowanie do egzaminu 20

Razem 5x 25= 125